

КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУСПІЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма:

Семестр 2

Кількість кредитів: 3, 90 годин

Мова викладання: українська

Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом

Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 35, щотижнево за розкладом

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат політичних наук, доцент Дяченко Ольга Вікторівна
Кафедра:	політології
Контактна інформація:	odyachenko10@gmail.com
Посилання на профіль викладача	https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fmvps/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily/polit/staff/5882-dyachenko-olga-viktorivna

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний E-mail та очні зустрічі на консультаціях.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є надати студентам цілісне уявлення про феномен комунікації, основні напрямки загальної теорії комунікації та дослідження конкретних форм і засобів комунікації в сучасному світі, про основні поняття та моделі комунікації, а також комунікаційні технології в інформаційному суспільстві, надати розуміння сутності основних понять комунікації та комунікативних технологій, місця комунікативного процесу в суспільно-політичному житті.

Завдання полягає в тому, щоби:

- сформувати професійну комунікативну компетентності;
- навчити володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
- навчити розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик та стратегій спілкування, аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації;
- навчити бути здатним застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті.
- розглянути особливості комунікативних технологій;
- обґрунтувати форми і формати професійної комунікації та масової комунікації;
- вивчити прийоми і методи впливу на різні аудиторії;
- розкрити характерні особливості різних видів і типів комунікації;
- сформувати розуміння особливостей мовної та невербальної комунікації;
- з'ясувати характерні особливості, види та типи аудиторій щодо сприйняття інформації;

- проаналізувати використання ефектів в масовій комунікації.

- Очікувані результати навчання.** У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:
- ~ *знати* сутність, основні елементи та структуру комунікативних технологій;
 - ~ *знати* особливості комунікативних технологій;
 - ~ *володіти* прийомами та методами впливу на різні аудиторії;
 - ~ *знати* характерні особливості різних видів і типів комунікації в політичній діяльності;
 - ~ *розуміти* особливості мовної та невербальної комунікації;
 - ~ *знати* характерні особливості, види та типи аудиторій щодо сприйняття інформації;
 - ~ *розуміти* специфіку масової та особистої комунікації;
 - ~ *бути здатним* застосовувати набуті знання та вміння на робочому місці та реальному житті;
 - ~ *вміти* володіти понятійним апаратом у теорії комунікації;
 - ~ *вміти* розрізняти типи дискурсів, мовленнєвих актів, тактик та стратегій спілкування,
 - ~ *вміти* обґрунтувати форми і формати професійної комунікації та масової комунікації;
 - ~ *вміти* самостійно аналізувати соціокультурні чинники та розмаїття засобів комунікації;

Пререквізити: Для успішного досягнення курсу здобувач має мати знання з предметної галузі історії України, Всесвітньої історії, політології тощо.

Постреквізити: Освітні компоненти, обов'язкові для вивчення в межах ОП здобувача.

Дисципліна викладається у формі лекцій (16 год.) та семінарських (14 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
Розвиток теорії комунікації	Розумітися на визначенні понять «інформація», «комунікація», «спілкування», їх взаємозв'язку; вміти виділять фактори успішної та неуспішної комунікації. Поглибити знання щодо розуміння комунікації з часів античності до наших днів, наукові традиції, які вплинули на становлення теорії комунікації. Засвоїти конкретно-наукові підходи до вивчення комунікації.	Питання, реферативні роботи.
Комунікативний процес як основа спілкування	Знати специфіку комунікативного процесу та його структуру, аналізуються моделі комунікації як трансмісії, ритуалу, привернення уваги і рецепції; ефекти комунікації як бажана ціль при інтеракції; закони комунікації як нежорсткі тенденції спілкування.	Питання, реферативні роботи
Аудиторія комунікації, фігура комунікатора	Розумітися на характеристиках комунікатора, вміти аналізувати зміст інформації й аудиторії. Поглибити знання	Питання, реферативні роботи

	щодо трьох типів харизматичної особистості, які вивів Дж. Голдхабер. Розуміти роль фігури комунікатора у процесі комунікації. Засвоїти основні властивості комунікатора. Розумітися на стратегічній комунікації, яка включає визначення проблеми, планування і програмування, дії. Вміти оцінювати програму.	
Комунікація у суспільстві	Засвоїти сутність, функції та роль комунікації у суспільстві; природні та штучні комунікативні системи; загальнонаукові та спеціально-наукові методи вивчення комунікації. Розумітися на понятті дискурсу, знати основні комунікативні дискурси, а саме: теле- і радіодискурс, літературний дискурс, дискурс у сфері PR, рекламний дискурс, політичний дискурс, тоталітарний дискурс, неофіційний дискурс, релігійний дискурс, неправдивий дискурс, лайливий дискурс, етикетний дискурс, фольклорний дискурс, міфологічний дискурс.	Питання, реферативні роботи
Класифікація форм комунікації.	Поглибити знання щодо історично укладених форм комунікації; особливостей мовної комунікації, зокрема специфіки усних комунікацій, їх типологізації, структури публічного виступу та рекомендації для представлення промов; комунікації з використанням письмової мови; спічрайтингу.	Питання, реферативні роботи
Комунікативні стратегії і тактики	Вміти визначати поняття комунікативної стратегії, комунікативної тактики, комунікативного наміру, комунікативного досвіду. Розуміти історичну і ситуативну обумовленість комунікативних стратегій і тактик. Засвоїти основні види комунікаційних стратегій.	Питання, реферативні роботи
Комунікативні бар'єри	Засвоїти сутність і функції комунікативних бар'єрів, їх класифікацію та характеристики. Поглибити знання щодо «людських» бар'єрів комунікації, спотворення інформації в системах комунікації.	Питання, реферативні роботи
Технології міжособистісної комунікації	Розуміти, вміти обґрунтовувати інтерактивну модель міжособистісної комунікації. Знати психологічні та соціальні характеристики акту комунікації, моделі комунікативної особистості. Володіти основними прийомами комунікації, психологічними техніками комунікації. Розвинути вміння вербальної і	Питання, реферативні роботи

	невербальної комунікації.	
Види інформаційних комунікативних технологій	Розумітися на Інтернет-технологіях, організації мережі Інтернет. Вміти порівняти або систематизувати інформаційні ресурси мережі Інтернет. Поглибити знання щодо WWW-технологій. Розрізняти, вміти порівняти або систематизувати види інформаційного пошуку, засоби реалізації інформаційного пошуку, стратегії пошуку. Розумітися на новітніх технологіях обміну інформацією, на автономних програмних засобів підтримки телеконференцій, використанні браузерів, спільному використанні додатків, пересиланні файлів. Знати і аналізувати MSN, ISQ, Skype, Oovo, чати та інші ресурси комунікації.	Питання, реферативні роботи
Особливості застосування комунікативних технологій в політиці	Знати, вміти порівняти, застосувати політичні технології. Знати основні поняття. Розумітися на релігійних технологіях, виборчих технологіях, технологіях цивілізованого лобіювання. Знати і аналізувати стратегія і тактику виборчої кампанії.	Питання, реферативні роботи

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Актуальні проблеми формування та розвитку європейського інформаційного простору: кол. моногр./ за заг. ред. Є.Б.Тихомирової. Луцьк : ВМА «Терен», 2012. 354 с.
2. Галл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід / Джеймс Галл : Переклад з англійської / За ред. О. Грищенка та Н. Гончаренко. – Київ : Видавництво „К.І.С.”, 2002. 264 с.
3. Дяченко О., Наумкіна С. Використання мовно-маніпулятивних технологій на різних етапах політичного конфлікту // Політологічні та правничі студії суспільно-політичних процесів ХХ – початку ХХІ ст.: збірник наукових праць до ювілею доктора політичних наук, професора В. П. Горбатенка. – Житомир : ФОП Євенок О. О., 2017. С. 74-81.
4. Дяченко, О. В. (2023). Роль мови та мовних практик у «націоналізмі повсякденності». Міжнародні та політичні дослідження, (36), 149–158. <https://doi.org/10.18524/2707-5206.2023.36.288715>
5. Дяченко О.В. Комунікативний характер політичного маніпулювання / О. Дяченко // Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів: матеріали IV всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 12 квітня 2019 року. ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 67–69.
6. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики : Навчальний посібник / Валерій Іванов. Київ : Академія Української преси, Центр Вільної Преси, 2010. 258 с.

7. Карпчук Н.П. Теорія та практика комунікацій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Петровна Карпчук. Луцьк : Вежа –Друк, 2013. 248 с.
8. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Девід Мак-Квейл / перекл. з англ. О. Вольна, Г. Сташків. Львів : Літопис, 2010. 583 с.
9. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / В. В. Різун // *Психолінгвістика*. 2012. Вип. 10. С. 305-314. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2012_10_44
10. Холод О.М. Світ соціальних комунікацій наук. журн. [гол.ред. О.М. Холод]. Т. 8. Київ : КиМУ, ДонНУ, 2012. 200 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Розвиток теорії комунікації	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Комунікативний процес як основа спілкування	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Аудиторія комунікації, фігура комунікатора	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Комунікація у суспільстві	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Класифікація форм комунікації.	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Комунікативні стратегії і тактики	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Комунікативні бар'єри	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Технології міжособистісної комунікації	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Види інформаційних комунікативних технологій	0 – 5 (Реферативна робота, презентація, участь у дискусії)	0 – 5
Особливості застосування комунікативних технологій в політиці	0 – 5 (Реферативна робота, опитування, участь у дискусії)	0 – 5
	Всього за практичні заняття	50
	Періодичний контроль	30
	Підсумкове оцінювання	20
	Всього	100

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою здобувача до декана.
Політика щодо академічної	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

доброчесності:	URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . (http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents). У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
Політика щодо відвідування та запізень:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в онлайн формі за графіком, погодженим із викладачем. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті, він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в позааудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати це заняття шляхом написання реферату, есе, відповідей на окремі питання за темою, яку погоджену з викладачем. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах.
Мобільні пристрої	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності виконання конкретного завдання .
Поведінка в аудиторії:	Здобувачі беруть активну участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги та взаємодопомоги.